

**Затверджено Громадською радою
добročесності 09.06.2026**

**Кандидат на посаду судді
апеляційного суду:**

Фомін Павло Вікторович

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про **Фоміна Павла Вікторовича** (далі — “Кандидат”), Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність кандидата на посаду судді критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Кандидат не відповідає критеріям доброчесності та професійної етики за показником дотримання етичних норм і бездоганна поведінка у професійній діяльності та особистому житті (*пп. 6 п. 17 Єдиних показників для оцінки доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді), затверджених рішенням ВРП 17.12.2024 року № 3659/0/15 - 24*).

Кандидат відвідував тимчасово окуповані території України без нагальної потреби, тобто за відсутності критичних та/або невідкладних життєво необхідних обставин, які неможливо усунути в інший спосіб, ніж особистою присутністю на цих територіях, попри загрозу безпеці власній, близьких осіб та національній безпеці України.

(п. 1.5 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, ред. 16.12.2020; індикатор 17 переліку індикаторів ВККС і ГРД, які вказують на недоброчесність, затвердженого 09.11.2023).

Кандидат та члени його родини у 2018 та 2019 роках відвідували тимчасово окуповану Автономну Республіку Крим.

Дані Державної прикордонної служби України (далі — ДПСУ) свідчать, що Кандидат, здійснював перетин адміністративної межі з тимчасово окупованою Автономною Республікою Крим через пункт переходу 601 (Чонгар):

- 09.05.2018 – Виїзд (на тимчасово окуповану територію);
- 11.05.2018 – В’їзд (повернення на підконтрольну Україні територію).

09.05.2018 Кандидат виїхав у напрямку тимчасово окупованого Криму транспортним засобом із державним номерним знаком . 11.05.2018 Кандидат повернувся, проте дані про транспортний засіб під час повернення відсутні.

За тими ж даними ДПСУ, мати Кандидатки, , також перетинала адміністративну межу з тимчасово окупованим Кримом через контрольний пункт в'їзду-виїзду № 601 «Чонгар»:

- 09.05.2018 – Виїзд;
- 19.05.2018 – В'їзд;
- 04.05.2019 – Виїзд;
- 11.05.2019 – В'їзд.

09.05.2018 матір Кандидата виїхала в напрямку тимчасово окупованого Криму на транспортному засобі із державним номерним знаком .

Збіг дати виїзду у 2018 році (09.05.2018) та використання одного автомобіля (державний номер) свідчать, що Кандидат прямував до тимчасово окупованого Криму разом із матір'ю.

Перетин межі тимчасово окупованої території України піднімає питання про відповідність поведінки Кандидат підвищеним вимогам, які ставляться до судді (кандидата на посаду судді). В умовах збройної агресії РФ проти України, що триває, «нагальність потреби» відвідування території держави-агресора або тимчасово окупованих територій України в кожному конкретному випадку має оцінюватися з огляду на прогнозовані ризики та загрози насамперед безпосередньо життю і здоров'ю особи , а також державній безпеці та національним інтересам України у разі затримання такої особи, її вербування тощо.

Головне управління розвідки Міністерства оборони України наголошує, що представники органів державної влади (зокрема судової), зважаючи на специфіку їхньої діяльності та доступ до чутливої інформації, а також особи, з якими вони спілкуються чи

перебувають у родинних і дружніх стосунках, становлять особливий інтерес для спецслужб держави-агресора.

Отже, перебування вказаних осіб на тимчасово окупованих територіях України та/або території РФ з високою ймовірністю може створити ризики виникнення загроз їхньому життю та здоров'ю, здійснення підходів і вербувальних пропозицій з боку спецслужб держави-агресора під різними приводами, у тому числі з використанням засобів впливу у вигляді шантажу.

Відповідно до індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затверджених рішенням Громадської ради доброчесності (в уточненій редакції рішенням ГРД від 16.12.2020) поїздки в РФ, Автономну Республіку Крим чи на іншу тимчасово окуповану територію України з нагальної потреби до близьких родичів, для владнання майнових питань самі по собі не свідчать про наявність порушення індикаторів.

Нагальна потреба відвідування тимчасово окупованих територій та/чи території держави-агресора — виключна ситуація/життєва необхідність, коли особа має вагомі причини для перебування в цих регіонах, не зважаючи на загрозу власній безпеці, близьким особам та національній безпеці України. Вказану потребу неможливо задовольнити в інший спосіб, без особистого відвідування цих територій.

Зваживши й оцінивши всі факти та обставини, Громадська рада доброчесності вважає, що попри відсутність прямої заборони на відвідування в період між 2014 і 2021 роком, подібні поїздки без нагальної необхідності, по-перше, створювали ризики для незалежності Кандидата й наражали його на ризик опинитись під впливом спецслужб країни-агресора, по-друге, демонстрували зневажливе ставлення з боку сім'ї Кандидата до громадянського консенсусу щодо публічного осуду агресивних дій РФ і дотримання негласного принципу утримання від поїздок на територію країни-агресора. Зважаючи на вищевикладене, ГРД має серйозні сумніви у відповідності кандидата критеріям чесності та незалежності, що і стало підставою для висновку про його невідповідність критеріям професійної етики та доброчесності.

Додатково надаємо Вищій кваліфікаційній комісії суддів України інформацію, яка сама по собі не стала підставою для висновку, але потребує пояснення з боку Кандидата.

1. Невідповідність між задекларованими доходами Кандидата та вартістю набутого майна у 2016 році.

Згідно з декларацією особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі — майнова декларація), за [2016](#) рік Кандидат декларував набуття у власність двох земельних ділянок площею по 1 200 кв. м кожна (вартістю 75 122 грн та 45 870 грн відповідно) та квартири площею 77,5 кв. м вартістю 350 610 грн.

Загальна сума доходу Кандидата до оподаткування за 2016 рік становила лише 74 022 грн, що є меншим за вартість навіть однієї земельної ділянки. На переконання Громадської ради доброчесності, існує обґрунтований сумнів у спроможності Кандидата набути зазначене

майно загальною вартістю понад 470 000 грн за рахунок легальних доходів, оскільки офіційні надходження за цей рік покривають лише незначну частку від суми правочинів.

Окрім того, у розділі 14 «Видатки та правочини суб'єкта декларування» Кандидат щодо земельної ділянки вартістю 75 122 грн зазначає вид правочину — «Придбання». Водночас щодо іншої земельної ділянки (45 870 грн) та квартири (350 610 грн) зазначено інший вид правочину — «Суб'єкт декларування набув право власності (у тому числі спільної власності), володіння чи користування», без конкретизації підстав такого набуття (купівля, дарування, спадкування тощо).

Щодо цих обставин Кандидат надав такі пояснення: *«Мої особисті кошти та кошти моєї сім'ї, зокрема дохід за 2016 рік, на придбання земельної ділянки вартістю 75122 грн. не витрачалися. Придбання зазначеної земельної ділянки фінансувалося виключно за рахунок коштів моїх батьків, які самостійно здійснили розрахунок із продавцем. Дохід за 2016 рік у батька склав 325345 грн., у матері 27300 грн.*

Право власності на земельну ділянку (оціночна вартість 45870 грн) та квартиру (оціночна вартість 350610 грн) набуто мною на безоплатній основі, а саме на підставі договорів дарування від 14.07.2016 р. Дарувальником виступив мій батько. Копії договорів додаються».

Громадська рада доброчесності бере до уваги надані Кандидатом пояснення щодо безоплатного характеру набуття частини майна (на підставі договорів дарування від батька) та фінансування придбання земельної ділянки за рахунок коштів батьків. Водночас зазначені пояснення не усувають повністю обґрунтованих сумнівів у стороннього спостерігача. Також систематичне залучення близьких родичів як дарувальників та фактичних платників, не виключають можливості того, що реальне джерело фінансування таких правочинів не знайшло належного відображення у деклараціях Кандидата. На переконання Громадської ради доброчесності, зазначені обставини потребують додаткового дослідження під час проходження Кандидатом співбесіди.

2. Сумнівність джерел формування грошових активів дружини Кандидата

У майнової декларації за [2022](#) рік Кандидат зазначив, що його дружина, .., задекларувала грошовий актив у сумі 902 250 грн у ТОВ « .. ». При цьому сукупний дохід сім'ї кандидата за 2022, 2023 та 2024 роки становив відповідно 899 014 грн, 965 209 грн та 796 003 грн. На переконання ГРД, такий обсяг грошового активу, що перевищує річний дохід родини, свідчить про ймовірну наявність незадекларованих доходів, оскільки Кандидат не надав пояснень, як ці кошти були заощаджені з урахуванням витрат на проживання.

Щодо джерел формування грошового активу у сумі 902 250 грн. Кандидат надав такі пояснення:

«Зазначений актив у сумі 902250 грн. було сформовано за рахунок таких джерел: 1) грошовий подарунок у 2021 році від батька дружини .. у розмірі 221000

грн. Джерелом походження є дохід від продажу належного йому нерухомого майна (копія договору купівлі-продажу земельної ділянки від 03.09.2021 року додається). 2) грошовий подарунок у 2020 році від моєї матері . Джерелом походження є кошти від продажу житлового будинку у 2017 році (копія договору додається). 3) власні готівкові заощадження подружжя, накопичені за попередні роки шлюбу».

Таким чином, із задекларованого грошового активу у сумі 902 250 грн Кандидат зміг документально підтвердити джерело походження 462 355 грн, отриманих як подарунки від батька дружини (221000 грн.) та матері Кандидата (241355 грн).

Щодо решти коштів у розмірі близько 440 000 грн Кандидат посилається на власні готівкові заощадження подружжя, накопичені за попередні роки шлюбу. Громадська рада доброчесності не ставить під сумнів саму можливість існування таких заощаджень, однак зазначає, що відсутність майнових декларацій Кандидата за період з 2017 по 2021 рік об'єктивно унеможлиблює перевірку динаміки їх накопичення та співвіднесення із доходами та витратами родини у відповідний період. За таких обставин Громадська рада доброчесності вважає за доцільне отримати від Кандидата додаткові пояснення під час співбесіди у межах кваліфікаційного оцінювання з метою з'ясування обставин формування зазначеного грошового активу.

3. Безоплатне користування квартирою у м. Дрогобич

У майнової декларації за [2022](#) рік Кандидат задекларував право безоплатного користування квартирою у місті Дрогобич, що належить .

Щодо безоплатного користування квартирою Кандидат пояснив: *«Користування квартирою здійснювалося на підставі усної домовленості з власницею. Письмовий договір не укладався, оскільки житло надавалося як терміновий тимчасовий прихисток для моєї сім'ї та малолітньої дитини після пошкодження нашого місця проживання у м. Харкові внаслідок збройної агресії рф у 2022 році.*

Жодних виплат у вигляді орендної плати чи плати за користування самою квартирою не здійснювались, оскільки житло було надано принципово на безоплатній основі. Здійснювалося виключно відшкодування вартості комунальних послуг, які споживалися моєю сім'єю у період нашого тимчасового проживання.»

Громадська рада доброчесності бере до уваги надані Кандидатом пояснення, що безоплатне користування житлом у 2022 році відбувалося за надзвичайних обставин внаслідок пошкодження житла Кандидата у м. Харкові через збройну агресію рф, що зумовило необхідність термінового переселення сім'ї з малолітньою дитиною.

Разом із цим, Громадська рада доброчесності звертається до положень ч. 2 ст. 23 Закону «Про запобігання корупції», відповідно до якого особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, (зокрема і суддям) дозволено приймати подарунки, не пов'язані зі здійсненням повноважень, та від осіб, які не перебувають у підпорядкуванні, якщо вартість таких подарунків одноразово не перевищує одного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановлених на день прийняття подарунка, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом

року, не перевищує двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених на 1 січня року, в якому прийнято подарунки (положення Закону наводяться у редакції, чинній у 2019-2022 роках).

Безоплатне користування житлом, яке належить особі, що не є близькою особою судді, також містить ознаки подарунка у розумінні Закону «Про запобігання корупції».

Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону «Про запобігання корупції» подарунком вважаються грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.

Обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які: 1) даруються близькими особами; 2) одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси; 3) одержуються як відшкодування або покриття витрат на службове відрядження, якщо таке відшкодування або покриття витрат здійснюється за рахунок коштів державного чи місцевого бюджету, коштів міжнародних міжурядових організацій, коштів міжнародної технічної допомоги, а також коштів організатора (співорганізатора) заходу, для участі в якому особа перебуває у службовому відрядженні.

Відповідно до ст. 3 Кодексу суддівської етики суддя має докладати зусиль, щоб на думку звичайної розсудливої людини (законослухняної людини, яка, будучи достатньою мірою поінформованою про факти та процеси, що відбуваються, об'єктивно сприймає інформацію та обставини зі сторони) його поведінка відповідала високому статусу посади та не викликала обґрунтованих сумнівів у його доброчесності.

За ст. 1 Кодексу суддівської етики суддя має усвідомлювати постійну увагу суспільства та демонструвати високі стандарти поведінки з метою зміцнення довіри до судової влади та утвердження авторитету правосуддя.

Отже, Кандидат, усвідомлюючи свій статус особи, уповноваженої на виконання функцій держави, та наявність обмежень щодо одержання подарунків, що визначені ст. 23 Закону України «Про запобігання корупції», добровільно погодився на безоплатне проживання у квартирі, що потенційно може викликати у стороннього спостерігача обґрунтовані сумніви у його доброчесності та свідчити про його невідповідність критеріям доброчесності та професійної етики.

За таких обставин Громадська рада доброчесності вважає за доцільне отримати від Кандидата додаткові пояснення під час співбесіди щодо характеру його стосунків із власницею квартири, тривалості безоплатного користування та вжитих ним заходів для дотримання вимог антикорупційного законодавства.

4. Сумнівне походження коштів на придбання вартісної нерухомості у м. Харків

У 2017 році Кандидат отримав у дарунок від матері квартиру площею 107,4 кв. м у місті Харків. Ця квартира була попередньо подарована матері Кандидата її сестрою. Згідно з [інформацією](#), наданою раніше дружиною Кандидата під час співбесіди у межах конкурсу на зайняття посади судді адміністративного апеляційного суду, кошти на квартиру нібито походять від продажу спадщини у 1998 році. Станом на лютий 2026 року квартири за

У 2024 році задекларовано грошові подарунки від — 32 150 грн,
— 33 200 грн, — 46 800 грн, — 23 000 грн,
— 15 500 грн.

Загальна сума подарунків за цей період перевищує 800 000 грн. На думку розсудливого спостерігача, така повторюваність платежів від одних і тих самих осіб створює обґрунтований сумнів щодо реального характеру цих коштів та справжньої мети їх передачі.

Кандидат з цього приводу пояснив:

«Повідомляю, що грошові подарунки від ., ., ., та зазначені у моїх деклараціях 2022-2024 років є картковими переказами, які були здійснені не одним платежем, а частинами у різному розмірі та у різний час, однак їх сукупний обсяг перевищив 5 прожиткових мінімумів за рік.

та - мої батьки. . та . - батьки дружини. Зважаючи на це, я та члени моєї сім'ї маємо родинні відносини з цими особами.

З . та ні я, ні моя дружина особисто не знайомі, жодних стосунків із ними не підтримуємо. Фактичним дарувальником коштів виступав батько дружини ., який проживав у сільській місцевості, тому здійснював перекази через цих осіб.

Оскільки у звітний період ні я, ні члени моєї сім'ї не були особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, такий спосіб переказу коштів в умовах війни не викликав у мене зауважень.

Водночас, маючи статус кандидата на посаду судді, я звернувся за роз'ясненням на гарячу лінію НАЗК і дотримуючись отриманих консультацій, я сумлінно задекларував ці доходи, вказавши офіційних відправників згідно з банківськими виписками (попри те, що фактичним дарувальником був тесть), щоб забезпечити вимоги фінансового контролю.

Принагідно повідомляю, що за результатом здійснення спеціальної перевірки НАЗК зауважень щодо задекларованих фінансових надходжень чи порядку їх відображення я не отримав».

Громадська рада доброчесності бере до уваги пояснення Кандидата щодо родинного характеру більшості грошових переказів, а також той факт, що у звітний період Кандидат не перебував на посаді судді та не був зобов'язаний дотримуватися обмежень, встановлених ст. 23 Закону України «Про запобігання корупції». Разом з тим, пояснення Кандидата щодо переказів від . та ., з якими ні Кандидат, ні його дружина особисто не знайомі, а фактичним дарувальником нібито виступав батько дружини, який здійснював перекази через сторонніх осіб у зв'язку з проживанням у сільській місцевості, потребують додаткового підтвердження. Зокрема, з боку стороннього

спостерігача залишається нез'ясованим характер зв'язку між зазначеними особами та батьком дружини Кандидата, а також підстави, з яких саме ці особи виступали посередниками у переказах. На переконання Громадської ради доброчесності, зазначені обставини мають бути додатково досліджені під час співбесіди Кандидата.

Крім того, залишається питання про те, чи .., .. та .., з огляду на офіційні доходи за відповідні роки, мали достатню фінансову спроможність для здійснення переказів такого розміру та регулярності.

6. Відповідно до матеріалів суддівського досьє Кандидат перебував за кордоном після 23.01.2023. Відповідно до [Рішенням](#) РНБО України від 23.01.2023 «Про деякі питання щодо перетину державного кордону України в умовах воєнного стану» доручено Кабінету Міністрів України у п'ятиденний строк внести зміни до Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 року № 57, передбачивши, що для (...) суддів Конституційного Суду України, суддів, (...) можливість виїзду за межі України виключно у службові відрядження.

Дані ДПСУ свідчать, що Кандидат перебував за кордоном після внесення змін до Правил перетинання державного кордону.

У зв'язку з тим, що зазначене не було предметом звернення у межах права на відповідь, бставини та правові підстави виїзду за кордон Кандидата в умовах воєнного стану потребують додаткових пояснень.

Додатки:

1. Пояснення Кандидата разом із додатками.

Координатор Громадської ради доброчесності
(підписано електронним цифровим підписом)

ПРОТОКОЛ
електронного голосування
(є невід’ємною складовою висновку)

09.06.2026 Громадська рада доброчесності затвердила висновок 16-ма голосами з 18 голосів членів Ради.

У голосуванні взяли участь 16 членів:

1. Батурін Олег
2. Борема Анастасія
3. Бумба Орест
4. Веретільник Ольга
5. Горбань Марія
6. Зелінський Антон
7. Красненко Марія
8. Кривонос Сергій
9. Михалевич Оксана
10. Нагалка Ярослав
11. Олещенко Юлія
12. Панченко Артем
13. Тузов Дмитро
14. Серелик Лілія
15. Ільницька Світлана
16. Ємець Елеонора

Координатор Громадської ради доброчесності
(підписано електронним цифровим підписом)